

Segíthettünk volna

A Napló 1996. december 3-i számában Nem találtak segítő-társakat címmel a várpalotai zsidó temető helyzetével foglalkozó írás jelent meg, majd erre reagált Nagy Károly helyi római katolikus plébános. Toldi Éva újságíró cikkét elolvasva mi – a Hit Gyülekezete várpalotai tagjai – is feltettük magunkban a kérdést, hogy miért nem volt lehetősége a városban működő felekezetek közül egynek sem arra, hogy segítséget adjon a holland házaspárnak a temető helyreállításához. A december 28-án megjelent reagálást elolvasva nem derül ez ki – igaz, a folytatást illetően nyugodtak lehetünk. Örültünk volna azonban, ha a Gerard úr által felkeresett felekezetek közül valamelyik a városban működő Hit Gyülekezetét is figyelmükbe ajánlja; talán tudtunk volna valamit tenni az ügy érdekében. Nem szeretnénk azonban „a majd mi megmutatjuk” szerepbe kerülni, ezért hadd álljon itt néhány tény alátámasztásul.

A Teljes Evangéliumi Diák és Ifjúsági Szövetség (TEDISZ)

1994-ben a magyarországi holocaust 50. évfordulója alkalmából konferenciákat szervezett több városban. A tizenhat megemlékezés és az elhangzott több mint hatvan előadás közül három megemlékezésre és a hozzájuk kapcsolódó előadásokra Veszprém megyében került sor. Balatonfüred és Zirc után a Veszprémi Egyetem aulájában egy egész napos konferencia zajlott, ahol többek között Konrád György író is előadást tartott. Tény, hogy a konferencia szervezői és támogatói között ott találhatók a Hit Gyülekezetének helyi közösségei. Ezzel párhuzamosan közel 50 zsidó temető rendbehozatalát is elvégezte a gyülekezet, ebből jó néhányra megyénkben került sor.

Ezek után csak örülni tudunk, ha egy, a Hit Gyülekezete által elindított kezdeményezéshez mások is csatlakoznak, mert nem az a fontos, hogy ki által valósul meg, hanem hogy megvalósul.

A Hit Gyülekezete
vezetősége,
Várpalota

A palotai zsidó temetőről

A Nem találtak segítő-társakat című cikkhez szeretnék néhány gondolatot hozzáfűzni.

A várpalotai zsidó temető ügye akut probléma. Valóban évtizedek óta pusztulnak a kultúrtörténeti értékű sírkövek, ahogy azt a Napló megírta. Magam is számtalanszor tapasztaltam korábban, hogy a temető-kertben gyerekek lármázva, randalírozva gázoltak át a holtak sírjai között. Hiába volt a tanárok figyelmeztetése, az arra járók intó szava. Mondom, tapasztaltam, mert nekem palotai illetőségű rokonaim éltek a városban, s gyakran töltöttem ott heteket, hónapokat is.

Pár éve egy amerikai magyar zsidó ember kerítést készíttetett a temető köré, de, mint látható, annak romlását nem tudta megállítani. Tavaly a holocaust ötvenedik évfordulója alkalmából

a kegyelet és a tisztelet jeléül szinte minden vidéki zsidó temetőt rendbe tettek az egyházak és a lakosság összefogásával. Sajnálatos, hogy ez Várpalotán nem történt meg.

Tévedés egyébként, hogy a hollandok zsidó vallásúak lettek volna. Messiáshívó zsidókról volt szó, akik a zsidó és keresztény vallás között félúton, de a keresztényekhez állnak közelebb hitelveikkel.

Az önkormányzat pedig engedélyt nem adhatott ki a házaspárnak, amint Nagy Károly kanonok írta, hiszen a temető zsidó tulajdonban van. A cikkben is olvasható: az önkormányzat csupán tudomásul vette, hogy az idős pár háromszáz fát fog kivágni ott, és segítséget nem adott melljük mégsem.

Keller Gábor,
Budapest